

## CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

### DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată Bulgari Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și a sentinței Judecătoriei Anenii Noi din 24 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe

**Barcari Andrei Anatoli**, născut la 21 iunie 1989, originar și domiciliat s. Geamăna r-nul Anenii Noi.

#### *Termenul de examinare a cauzei:*

1. *prima instanță: 09.12.2014-24.03.2015*
2. *instanța de apel: 15.04.2015-09.09.2015*
3. *instanța de recurs: 10.11.2015 – 09.12.2015*

### CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 23 martie 2015, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Barcari Andrei Anatoli a fost condamnat în baza art. 157 Cod penal, la 1 an închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă de 4 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind încasat din contul inculpatului în beneficiul lui Bulgari V. suma de 10.382,51 lei prejudiciu material, 2.000 lei cheltuieli pentru asistență juridică și 10.000 lei prejudiciu moral.

2. Potrivit sentinței, Barcari A., la data de 26 octombrie 2014 în jurul orei 01:00 fiind în incinta localului "Casa Mare" din s. Geamăna, r-nul Anenii Noi în timpul discotecii manifestând o încredere exagerată în sine, fără a prevedea urmările acțiunilor sale, deși trebuia și putea să le prevadă, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței lui Bulgar V., în rezultatul căreia acesta a căzut jos, lovindu-se cu capul de podea, fiindu-i provocate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 151/D din 17 noiembrie 2014, vătămare corporală gravă.

Acțiunile lui Barcari A. au fost calificate în baza art. 157 Cod penal – *vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzate din imprudență.*

3. Sentința menționată a fost contestată cu apel de către:

3.1. Avocatul Buruian A. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie recalificate acțiunile inculpatului din art. 151 alin. (1) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa cu amendă. Ulterior, a concretizat cerințele printr-o cerere de apel prin care a solicitat respingerea apelului declarat de către partea vătămată cu menținerea sentinței.

3.2. Partea vătămată, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, cu recalificarea acțiunilor inculpatului din art. 157 Cod penal în art. 151 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă privativă de libertate și încasarea prejudiciului moral, în sumă de 100.000 lei.

În motivarea apelului a invocat, că atât organul de urmărire penală cât și prima instanță incorect au încadrat acțiunile inculpatului în temeiul art. 157 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015, a fost admisă retragerea cererii de apel declarată de către avocatul Buruian A. în numele inculpatului, fiind respins ca nefondat apelul declarat de către partea vătămată Bulgar V. și menținută sentința.

5. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, în cadrul cercetării judecătorești avocatul Buruian A. și Barcari A., au depus cerere de retragere a apelului declarat în baza prevederilor art. 407 Cod de procedură penală. Instanța de apel examinând cererea menționată, a considerat posibilă retragerea acesteia constatând, că această retragere exprimă voința proprie a inculpatului și că asupra acestuia nu a fost exercitată nici o influență fizică sau psihică, care ar fi determinat să-și retragă apelul, iar prin aceasta nu se încalcă drepturile și libertățile inculpatului.

Referitor la apelul declarat de către partea vătămată, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a acceptat cererea inculpatului privind examinarea cauzei în baza art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală. Astfel, inculpatul fiind audiat în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță a recunoscut integral vina în faptele incriminate.

Astfel, necătând la faptul că inculpatul a recunoscut vina, instanța de apel a analizat suplimentar probele cercetate în cadrul primei instanțe prin care se confirmă aceasta și anume: declarațiile martorilor Croitor I. (f.d. 16), Jizdan I. (f.d. 19), Domete I. (f.d. 15); raportul de expertiză medico-legală nr. 151/D din 17 noiembrie 2014 (f.d. 28).

Totodată, instanța de apel a menționat, că prima instanță cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității corect a stabilit situația de fapt, dând o încadrare juridică corespunzătoare.

Prin urmare, instanța de apel a constatat, că cauza penală de învinuire a inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 157 Cod penal a fost examinată în procedura simplificată, în baza prevederilor art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală. Așadar, instanța de apel a constatat faptul că, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, ținând cont și de situația, că în cazul aplicării de către prima

instanță a dispozițiilor art. 364<sup>1</sup> alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, instanța de apel nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță. Astfel concluzionând că soluția primei instanțe este una legală și întemeiată.

Referitor la încasarea prejudiciului cauzat părții vătămate, instanța de apel a menționat, că partea vătămată a prezentat probe pertinente și concludente în ceea ce privește suportarea cheltuielilor pentru prejudiciul material în sumă de 10.382,51 lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 2.000 lei, astfel prima instanță corect a soluționat acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material. În același timp instanța de apel referindu-se la prejudiciul moral solicitat de către partea vătămată, a notat că leziunile traumatice nu pot fi cuantificate, orice sumă de bani neputând duce la refacerea integrală a integrității fizice și psihice a părții vătămate. Mai mult, instanța de apel a menționat și faptul, că quantumul prejudiciului moral nu poate constitui un prilej de îmbogățire fără just temei pentru partea vătămată în dauna inculpatului. În consecință la stabilirea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut, că prima instanță just a apreciat urmările produse integrității corporale a părții vătămate, suferințele fizice la care a fost supus atât la momentul producerii conflictului, cât și ulterior prin îngrijirile medicale la care a fost supus. Astfel, instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate suma de 10.000 lei, ce reprezintă o justă și echitabilă satisfacție a prejudiciului moral suferit de către partea vătămată.

6. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs de către partea vătămată Bulgari Vitalie, în care se solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă privativă de libertate, invocând argumente identice cu cele invocate în apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1<sup>1</sup>) Cod de procedură penală, procurorul depune referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece termenul de 30 de zile pentru depunerea recursului a fost depășit.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Deși, în referința înaintată de procuror se susține tardivitatea recursului declarat de către partea vătămată, Colegiul analizând materialele cauzei, constată următoarele: decizia instanței de apel a fost pronunțată la 16 septembrie 2015, iar recursul a fost înaintat la 16 octombrie 2015, fapt confirmat prin data de pe amprenta ștampilei aplicate pe plic (f.d.162). Astfel, Colegiul conchide că termenul de 30 zile pentru

depunerea recursului ordinar, nu a fost depășit, ca urmare recursul declarat se consideră ca fiind depus în termen.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul constată că argumentul principal invocat de către recurent este dezacordul cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza prevederilor art. 157 Cod penal, de către organul de urmărire penală și instanțele de judecată.

Conform actului de învinuire, inculpatul a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, *vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății cauzată din imprudență*.

La fel, instanța de recurs menționează că potrivit art. 326 alin. (1) Cod de procedură penală *"procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire. În asemenea situație, instanța, la cererea inculpatului și a apărătorului lui, acordă termen necesar pentru pregătirea apărării de noua învinuire, după ce judecarea cauzei continuă. În instanța de apel, procurorul poate modifica acuzarea în sensul agravării doar în cazul în care a declarat apel"*.

Așadar rezultând din prevederile legale menționate supra, prerogativa modificării învinuirii în sensul agravării, precum este solicitat în speța dată și anume în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, aparține exclusiv procurorului.

Totodată Colegiul penal remarcă prevederile art. 325 Cod de procedură penală, ce stipulează că *"alin. (1) - judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, și alin. (2) - modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod"*.

Prin urmare, instanța de judecată este obligată să judece cauza numai în limitele învinuirii formate în rechizitoriu, deci în cauza dată conform art. 157 Cod penal, nefiind în drept de a recalifica acțiunile inculpatului în sensul agravării situației adică în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, decât doar în condițiile specificate la art. 326 Cod de procedură penală, fapt ce nu a fost incident în prezenta speță.

Subsidiar la cele menționate, Colegiul atestă că potrivit procesului verbal din 04 februarie 2015 (f.d. 68), în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul și apărătorul acestuia, au solicitat anexarea la materialele cauzei a cererii, prin care inculpatul a declarat că recunoaște în totalitate fapta imputată în rechizitoriu și solicită judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d. 69). Ca urmare, instanța de fond a admis demersul declarat, dispunând examinarea cauzei în baza art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală. În consecință, inculpatul a fost condamnat în baza art. 157 alin. Cod penal.

Examinând prin prisma motivelor invocate cât în apel, atât și în recurs, Colegiul consideră necesar de a menționa prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013, „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești”, și anume:

Procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) cererea inculpatului să intervină până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță;

2) cererea inculpatului trebuie să conțină mențiune privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost deferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe;

3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse.

În conformitate cu art. 364<sup>1</sup> alin.(1) Cod de procedură penală, inculpatul poate solicita judecarea cauzei conform procedurii simplificate printr-un înscris autentic.

Având în vedere și conținutul declarației, reiese că aceasta trebuie să fie expresă și neechivocă.

Înscrisul autentic al inculpatului va cuprinde atât recunoașterea faptei/faptelor descrise în rechizitoriu, cât și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Caracterul neechivoc al recunoașterii impune ca înscrisul să cuprindă o manifestare de voință suficient de clară, prin referire la faptele reținute prin rechizitoriul, solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precizarea cunoașterii și însușirii acestor probe, precum și renunțarea la administrarea altor probe.

Aceste condiții trebuie întrunite cumulativ, ținând seama că declarația inculpatului nu este un act formal, ci și unul substanțial, de fond.

Potrivit art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum sunt menționate în rechizitoriu.

Inculpatul trebuie să recunoască și încadrarea juridică a faptei/faptelor așa cum a/au fost reținute în rechizitoriu. În cazul când inculpatul contestă încadrarea juridică a faptei, nu pot fi aplicate dispozițiile art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală.

Instanța de judecată verifică dacă declarația care este cuprinsă într-un înscris autentic întrunește condițiile cerute, este făcută în cunoștință de cauză și însoțită de solicitarea de judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Din momentul pronunțării încheierii, inculpatul și apărătorul lui nu mai pot renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecată cauza potrivit procedurii simplificate. Dacă, eventual, inculpatul ori apărătorul lui, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în ordinea art. 364<sup>1</sup> Cod de

procedură penală, în timpul audierii ori după aceasta, renunță la procedura simplificată, instanța, prin încheiere protocolară, va indica că renunțarea nu poate fi admisă.

Împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364<sup>1</sup> alin.(1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, Colegiul constată că, prima instanță realizând o justă interpretare și aplicare a reglementărilor incidente la caz, a admis cererea de judecare a cauzei în baza art.364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, care este expresă și univocă, conținând cumulativ toate condițiile obligatorii pentru depunerea acesteia: momentul intervenirii cu cererea în cauză, recunoașterea totală și necondiționată a faptei incriminate potrivit rechizitoriului, prezența suficientă a probelor administrate la dosar.

Ca urmare a acceptării cererii în cauză, instanța de fond în mod just a purces la judecarea cauzei în procedura simplificată, constatând vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate potrivit rechizitoriului, adică infracțiunea prevăzută de art. 157 Cod penal.

Analizând acțiunile instanței de apel, la examinarea cauzei, Colegiul atestă corectitudinea respingerii de către această instanță a cererii de apel depuse de către partea vătămată, cu argumentarea desfășurată a concluziilor sale în decizia adoptată.

De asemenea, Colegiul atestă corectitudinea reținerii de către instanța de apel a circumstanțelor de fapt și de drept stabilite de instanța de fond, just concluzionând că, inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată și prevăzută anume de art. 157 Cod penal, fiind în imposibilitatea reținerii unei alte situații de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

La acest capitol instanța de recurs reține că, în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364<sup>1</sup> alin.(1), (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt, și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu, și de către prima instanță, cerință îndeplinită de către instanța de apel.

În acest context, Colegiul consideră justă concluzia instanței de apel precum că, vinovăția inculpatului este dovedită prin probele administrate în cadrul urmăririi penale, specificate în rechizitoriu, care au fost verificate în cadrul instanței de apel și anume: declarațiile martorilor Croitor I. (f.d. 16), Jizdan I. (f.d. 19), Domete I. (f.d. 15); raportul de expertiză medico-legală nr. 151/D din 17 noiembrie 2014 (f.d. 28).

Mai mult ca atât, Colegiul remarcă faptul că argumentele invocate în recurs sunt identice cu cele invocate în apel, acestea formând obiect de discuție în instanța de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus argumentat în decizia sa.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul atestă că recurentul în calitate de temei pentru recurs a semnalizat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul atenționează că art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă în opinia instanței de recurs, temeiul de casare semnalat de recurent și prevăzut la pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală, instanța de apel just făcând trimitere la pct. 30 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013 „cu privire la aplicarea prevederilor art. 364<sup>1</sup> Cod de procedură penală de către instanțele de judecată” , descris și la pct. 5 al prezentei decizii.

În urma celor supra indicate, Colegiul conchide că temeiul semnalat de recurent, nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

## D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Bulgari Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și a sentinței Judecătoria Anenii Noi din 24 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Barcari Andrei Anatoli**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de 09 decembrie 2015.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie